

HALİME GÜLSU RAPORU
MAZLUMDER Adana Şubesi

17 Mayıs 2019

"Kim olursa olsun, zalime karşı mazlumdun yana"
İnsan Hakları ve Mazlumlar İçin Dayanışma Derneği

HALİME GÜLSU
03.10.1984 – 28.04.2018

ÖNSÖZ

Ey iman edenler! Adaleti titizlikle ayakta tutan, kendiniz, ana-babanız ve akrabanız aleyhinde de olsa Allah için şahitlik eden kimseler olun. (Haklarında şahitlik ettikleriniz) zengin olsunlar, fakir olsunlar Allah onlara (sizden) daha yakındır. Hislerinize uyup adaletten sapmayın, (şahitliği) eğer, büker (doğru şahitlik etmez), yahut şâhidlik etmekten kaçırırsanız (biliniz ki) Allah yaptıklarınızdan haberdardır. (Nisa Sûresi 135)

Ey iman edenler! Allah için hakkı ayakta tutan, adaletle şahitlik eden kimseler olun. Bir topluluğa duyduğunuz kin, sizi âdil davranmamaya itmesin. Adaletli olun; bu, Allah korkusuna daha çok yakışan (bir davranıştır. Allaha isyandan sakının. Allah yaptıklarınızı hakkıyla bilmektedir. (Maide Sûresi 8)

“Yaşam hakkı” temel insan hakkıdır. Bu bağlamda kamu görevlileri görevlerini ifa ederken insan haklarına azami özen göstermekle yükümlüdürler. MAZLUMDER’in görevlerinden biri de hak ihlallerini gözlemlemek ve gerekiyorsa kamuoyu ile paylaşmaktır.

Halime Gülsu'nun cezaevinde hayatını kaybetmesi üzerine basında ve sosyal medyada yer alan iddialar üzerine, Mazlumder Adana Şubesi tarafından, Mazlumder Adana Şube Başkanı Avukat Mehmet Ali ÖNAL, Mazlumder Genel Başkan Yardımcısı Orhan GÖKTAŞ ve Mazlumder Adana Şube Başkan Yardımcısı Avukat Ali ÇALDIR'dan teşekkür eden bir gözlemci heyetinin kurulmasına karar verilmiştir.

Bu rapor bu heyet tarafından yapılan gözlem ve inceleme neticesinde Mazlumder Adana şubesinin başta hekim üyeleri olmak üzere diğer üyelerinden de destek alınmak suretiyle Mazlumder Adana Şubesi tarafından hazırlanmıştır.

A. AMAÇ

Halime GÜLSU'nun yaşam hakkının ihlal edildiği iddiası ile ilgili olarak yapılacak gözlem ve incelemeler neticesinde rapor düzenlemek.

B. RAPOR DÜZENLENMESİNE KONU OLAY:

FETO/PDY örgüt üyeliği isnadı ile 20.02.2018 tarihinde Mersin Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü'nün (TEM) yapmış olduğu operasyonda gözaltına alınan, 12 gün nezarethanede gözaltında tutulduktan sonra, Mersin Cumhuriyet Başsavcılığının terör örgütü üyesi olduğu iddiası ile tutuklama talebiyle sevki neticesinde 03.03.2018 tarihinde Mersin Sulh Ceza Hâkimliğince tutuklanan Halime Gülsu'nun 27.04.2018 tarihindeki ölümünün, ilaçlarının tam ve zamanında verilmemesi ve tedavisinin yapılmaması sebebiyle meydana geldiği iddiası.

C. GÖRÜŞME YAPILAN KURUM VE KİŞİLER

Halime Gülsu'nun cezaevinde hayatını kaybetmesi üzerine basında ve sosyal medyada yer alan iddialar üzerine gözlemci heyet, müteveffa¹ Halime Gülsu'nun abisi Sinan GÜLSU, Tarsus Kadın Kapalı Cezaevi idaresi ve memurları ve emniyet müdürlüğü nezarethanesinde ve cezaevi koğuşunda Halime Gülsu ile birlikte kalan, isminin gizli tutulmasını isteyen kadın şahıs ile ayrı ayrı görüşmeler yapmıştır.

Heyetimizce, müteveffanın tedavi gördüğü Mersin Şehir Hastanesi, Tarsus Devlet Hastanesi ve cezaevi hekimi ile görüşme talebinde bulunulmuş ancak, talebimize olumlu veya olumsuz herhangi bir cevap verilmediğinden, bahsi geçen hekimler ile görüşme sağlanamamıştır.

D. YAPILAN GÖRÜŞMELER

1- HALİME GÜLSU'NUN ABİSİ SİNAN GÜLSU İLE YAPILAN GÖRÜŞME:

Olayın sosyal medyada yayılması sonrasında olay hakkında bilgi sahibi olmak için gözlemci heyet Halime Gülsu'nun abisi Sinan Gülsu'ya telefonla ulaşılarak görüşme talebinde bulunmuştur. Görüşme talebinin kabul edilmesi üzerine, 25.01.2019 tarihinde Sinan Gülsu'nun Mersin ilinde bulunan işyerinde kendisiyle görüşme gerçekleşmiştir. Heyetimizce görüşme sebebi Sinan Gülsu'ya anlatılmış, iddialar hakkında bilgisine başvurulmuştur.

Sinan Gülsu; "Tarsus Kadın Kapalı Cezaevinde tutuklu olduğu süreçte hayatını kaybeden Halime Gülsu'nun kardeşi olduğunu, kardeşi Halime Gülsu'ya 2003 yılında SLE (Sistemik Lupus Eritematozus) hastalığı teşhisi konduğunu, Mersin TEM şube ekiplerinin 20 Şubat 2018 tarihinde kardeşinin yaşadığı ikametgâha sabah saat 06.10'da operasyon yapıldığını, kardeşinin kimin tarafından ve nereye götürüldüğünden habersiz olduğunu, sonradan kardeşi ve 24 kişi hakkında FETÖ/PDY terör örgütü üyesi iddiası ile Mersin TEM Şube Müdürlüğü tarafından eşzamanlı operasyon düzenlendiğini öğrendiğini, aynı gün saat 14.00'te Mersin Yenişehir İlçe Emniyet Müdürlüğünden telefon ile aranarak kardeşinin ilaçlarının istendiğini, eczaneden kardeşinin bir kısım ilaçlarını ve raporunu aldığını, polislere teslim ettiğini, daha sonra emniyet müdürlüğünden tekrar aranarak bir kısım ilacın daha istendiğini ve istenen ilaçları temin ederek teslim ettiğini ancak ilaçlardan bazılarını temin edemediğini, kardeşi nezarete iken onu 12 gün boyunca ziyaret edemediğini ve kendisine kardeşi ile yalnızca avukatının görüşebileceğinin söylendiğini, 3 Mart 2018 tarihinde Mersin Barosu tarafından görevlendirilen bir avukatın kendisini aradığını ve kardeşinin tutuklanarak

¹ Vefat eden, hayatını kaybeden.

Tarsus Kadın Kapalı Cezaevine gönderildiğini söylediğini; kardeşinin tutuklanmasından üç gün sonra 08 Mart 2018 tarihinde cezaevinde kardeşini ziyaret ettiğini, kardeşinin kendisine durumunun iyi olduğunu söylediğini, kendisinin görüşmede kardeşine ilaçlarını sorduğunu; kardeşinin de kurum doktoru ile görüştüğünü, hastalığını cezaevi doktoruna anlattığını, doktorun uzman hekim olmaması sebebiyle hastalığı hakkında bilgi sahibi olmadığını ve anlattıklarını anlamadığını, daha sonra hastaneye götürüldüğünü ancak bir doktorun kendisini kısa bir süre dinlediğini, daha sonra cezaevine geri gönderildiğini söylediğini, kardeşinin kendisine 'Bunlar benim derdimi anlamıyorlar!' diye sitem ettiğini" beyan etmiştir.

Sinan Gülsu devamla "15 Mart 2018 tarihinde kapalı görüşmede kardeşi Halime Gülsu'nun kendisine 'Abi ilaçlarım bitiyor, senin getirdiğin raporu ilçe emniyeti kaybetmiş, buraya getirmemişler, ilaçları almakta zorluk çekiyorum. Sen evdeki ilaçları da getir.' dediğini, daha sonra ilaç yazdırmak için doktora gittiğini, kardeşinin cezaevinde görüldüğü için ilaçları yazdıramadığını, ilaçları almak için eczaneye gittiğini ancak sisteme giremedikleri için ilaçları alamadıklarını, vefat etmeden önce raporunu cezaevine götürdüğünü, daha sonra kardeşinin telefon ile kendisini aradığını ilaçlarının geldiğini söylediğini" ifade etmiştir.

Sinan Gülsu devamla; "25 Nisan 2018 tarihinde açık görüşte kardeşi ile görüştüğünü, kardeşini, aşırı zayıflamış, cildinin kurumuş, göz renginin sararmış, fiziki görünümünün çok değişmiş gördüğünü, kardeşinin bu görüşmede konuşmakta zorluk çektiğini, hastalığının ilerlediğini gözlemlediğini, kardeşinin vefatından bir gün önce, kardeşi ile aynı koğuştta kalırken tahliye olmuş olan bir başka şahıs ile görüştüğünü, görüştüğü kişinin kendisine kardeşinin hastalığının seyrine ve cezaevinde yaşadığı tüm sürece tanık olduğunu, kardeşinin çok kötü olduğunu ve ölmek üzere olduğunu söylediğini, nitekim bu görüşmeden bir gün sonra kardeşinin vefat ettiğini, kardeşinin vefatından cezaevinden bir memurun kendisini aramasıyla haberdar olduğunu, kardeşinin ilaçlarının zamanında verilmediği ve tedavisinin yapılmadığı için hayatını kaybettiğini" ifade etmiştir.

Sinan Gülsu'ya sorulması üzerine, maddi imkânsızlık sebebiyle kardeşi için özel avukatla yetkilendiremediklerini beyan etmiştir.

2- TARSUS KADIN KAPALI CEZA İNFAZ KURUMU YETKİLİ VE GÖREVLİLERİ İLE YAPILAN GÖRÜŞME:

Halime Gülsu'nun kardeşi ile görüşme yapan heyetimiz, Tarsus Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunun e-posta adresi aracılığıyla cezaevinden görüşme talebinde bulunmuştur. Bu talebimizden kısa bir süre sonra görüşme talebimize cezaevi idaresi tarafından görüşme yapılacağı yönünde cevap verilmiştir. Görüşme Cezaevi Müdürünün odasında gerçekleşmiştir. Yapılan görüşmede heyetimiz ile Cezaevi Müdürü Mazlum ÖZALP, Cezaevi İkinci Müdiresi Demet MAT, Cezaevi İkinci Müdürü Ahmet HOCAMOĞLU, Kurum Memuru Osman İNCE, Revir Memuru Ali ÖZKARA hazır bulunmuştur. Derneğimizin amacı ve faaliyet kolu hakkında kısa bir bilgilendirme yapıldıktan sonra görüşme nedenimiz ve Halime Gülsu'nun ölüm sebebi hakkındaki iddialar ifade edilmiştir.

Yapılan görüşmede Cezaevi Müdürü Mazlum Özalp, "Halime Gülsu'nun kurumlarında tutuklu olarak tutulduğunu, basın ve sosyal medyadan olayı takip ettiğini, olayın iddia edildiği gibi olmadığını, medya ve bir kısım kişilerce çarpıtıldığını, rahmetlinin² ilaçlarının verildiğini, hastaneye naklinin yapıldığını ve bunların hepsinin kaydının olduğunu, Halime Gülsu'nun ölümünün cezaevinde olmadığını, ölümün Tarsus Devlet Hastanesinde

² Kendi ifadesiyle.

gerçekleştiğini, Halime Gülsu'nun 13-14 defa hastaneye naklinin yapıldığını, ölüm gününde de hastaneye sevkinin yapıldığını ve hayatını hastanede kaybettiğini, kurum olarak şeffaf olduklarını, denetime açık olduklarını, kurumlarında 65 FETÖ tutuklusunun bulunduğunu, bu şahıslarla diğer tutuklu ve hükümlüler arasında bir ayırım yapılmadan tümüne iyi davranıldığını, yalnızca çocuk ve yaşlılara pozitif ayırım yapıldığını" söylemiştir.

Heyetimizce; Halime Gülsu'nun ölümünden önce mektup ile savcılığa suç duyurusunda bulunduğu ancak mektubun yazıldığı tarihin 24 Nisan 2018 olmasına rağmen, savcılığa zamanında gönderilmeyip müteveffanın ölümünden sonra gönderildiği iddiası sorulmuştur.

Cevaben:

Cezaevi Müdürü Mazlum Özalp; "Mektup bize teslim edildikten sonra biz de savcılığa ulaştırdık. Mektuplar, mektup birimi tarafından mektup günü toplanır, bizlere ulaştırılır. Mektuplar şahıslara yazılmış ise incelenir. Ancak kurumlara yazılmış ise incelenmeksizin ilgili kuruma gönderilir. Merhumenin mektubu, arkadaşları tarafından ilgili memur arkadaşına teslim edilmiştir. Merhume 3 Martta tutuklanıyor. İlaçları azdı, bir haftalık ilacı vardı. Tutuklandıktan 32 gün sonra ilaçları veriliyor. Ondan önce ilaç yazılmaması hekim ile alakalı bir durum, bunun bizimle ilgisi yok. Kuruma teslim edilen bir ilaç var ise kurum doktorunun gözetimi ile tutukluya teslim edilir³" şeklinde,

Sağlık Memuru Ali Özkara: "Tutuklu hafta sonu gelmiş. Pazartesi ilaçları geldi, teslim ettik. 13 Mart'ta SLE teşhisi ile hastaneye sevki yapıldı" şeklinde,

Cezaevi 2. Müdürü Demet Mat: "Dört aydır burada çalışıyorum, vefat döneminde burada değildim" şeklinde, beyanda bulunmuşlardır.

Cezaevi idaresi tarafından ölümün vuku bulduğu tarihte görevli olan Doktor Çağlar ÖZEN'in görüşme yapıldığı tarihte izinli olduğu, ancak halen kadın kapalı cezaevinde değil T2 cezaevinde görevli olduğu beyan edilmiştir. Ancak pek çok kez aranmasına rağmen adı geçen doktorla görüşme sağlanamamıştır.

3- NEZARETHANE VE CEZAEVİ KOĞUŞUNDA HALİME GÜLSU İLE BİRLİKTE KALAN, İSMİNİN GİZLİ TUTULMASINI İSTEYEN ŞAHIS İLE YAPILAN GÖRÜŞME:

Halime Gülsu'nun abisi Sinan Gülsu'dan, kendisi ile yapılan görüşmede kardeşinin nezarethane ve cezaevi koğuşunda birlikte kaldığını beyan ettiği şahsa ulaşarak heyetimiz üyeleri ile görüşmeyi kabul edip etmeyeceğini sorması talep edilmiştir. Şahıs görüşme talebimizi kabul etmiş ancak kimliğinin gizli tutulmasını talep etmiştir.

İsminin gizli tutulacağına heyetimizce taahhüt edilmesi sonrasında görüşme talebimiz kabul edilmiştir. Görüşme 2019 yılı Mart ayı içerisinde Adana ilinde bulunan halka açık bir mekânda gerçekleşmiştir. Görüşmede öncelikle derneğimizin kurumsal yapısı ve faaliyetleri anlatılmıştır. Görüşme nedenlerimiz ve iddialar bu şahsa anlatılmıştır.

Yapılan görüşmede şahıs, "Mersin TEM şubesine bağlı polislerce 20.02.2018 günü sabah saat 06.00'da evinde gözaltına alındığını, daha sonra Yenişehir İlçe Emniyet Müdürlüğünde bulunan küçük bir nezarethanede, kendisiyle birlikte yedi şahsın 12 gün boyunca kaldıklarını, bu şahıslardan birinin Halime Gülsu olduğunu, nezarete bakan polis memurlarının kadın olduğunu, kadın polis memurlarının kendilerine iyi davrandıklarını, Halime'nin hasta olduğunu, Halime'nin ilaç kullandığını, günlük, haftalık ve altı aylık

³ İfadeler ekleme ve çıkarma yapılmadan olduğu gibi yazılmıştır.

periyotlarla kullandığı ilaçlarının olduğunu söylediğini, polisler de ilaç kullanması gerektiğini söylediğini, polislerden ilaçlarının ailesinden istenmesini rica ettiğini, bundan kısa bir süre sonra ilaçların bir kısmının geldiğini ancak raporlu ilaçların gelmediğinden şikayet ettiğini, sabahları kendilerine su verilmediğini, meyve suyu verildiğini, öğlenleri 500 ml, akşamları 500 ml olmak üzere günde iki kez su verildiğini, kendilerine verilen suyun yetersiz kaldığının polisler tarafından bildirildiği hatta ücret mukabilinde talep edildiği halde kendilerine başkaca su verilmediğini, şikayetlerinin dikkate alınmadığını, fazladan su talep edenlerin çeşme suyu içmeleri konusunda kendilerine telkinde bulunulduğunu ancak çeşme suyu içenlerin karın ağrısı, ishal v.b. şikayetleri nedeni ile nezarethaneye hekim geldiğini, Halime'nin hastalığından dolayı çok su tüketmesi gerekmesi ancak suyun kısıtlı olması sebebiyle nezarethanede gözaltında bulunan diğer şahısların kendi sularını Halime'yle paylaştıklarını, 12 gün boyunca Halime ve diğer şahıslarla nezarethanede birlikte kaldıklarını, hazırlık ifadelerinin alınmasından sonra tutuklanmaya sevk edildikleri Sulh Ceza Hakimliğince tutuklandıklarını, Tarsus Kapalı Kadın Cezaevine gönderildiklerini, Halime'nin 2 gün geçici koğuştaki kaldığını, 5 Mart 2018'de aynı koğuşa geçtiklerini, Halime'nin kendisine hastalığını anlatarak 16 yıldır ilaç kullandığını söylediğini, ilaç raporunun nezarete kaybolduğunu, rapor olmaması halinde ilaç alamayacağını, rapora bağlı olan ilaçlarının gelmediğini, ilaçları düzenli kullanmaması halinde hastalığının nüksedeceğini ifade ettiğini, Halime Gülsu'nun koğuştaki sürekli oflayarak derin derin nefes aldığını, sürekli yorgun ve bitkin olduğu için hastaneye gitmek istediğini, bu nedenle sürekli cezaevi doktoru ile görüşmesine ve doktordan defaatle kendisini romatoloji doktoruna sevk etmesini istediğini ancak cezaevi doktorunun kendisini anlamadığını ve kendisini sürekli olarak dahiliye bölümüne sevk ettiğini, romatoloji bölümüne sevkinin yapılmadığı için sevk edildiği dahiliye doktorunun ilaçlarını yazmadığını, gittiği hastanede sürekli yatış talebinde bulunduğunu ancak yatışının hiç yapılmadığını, ilaçlarının tamamının Nisan ayında verildiğini bildiğini ancak ilaçları gelmesine rağmen düzelemediğini, talebi üzerine kan tahlillerinin yapıldığını ancak talep ettiği bir kısım tahlillerinin yapılmadığını ifade ettiğini, Halime'nin cezaevi koğuşunun yatakların bulunduğu ikinci katına çıkarken ancak birkaç kez dinlenme arası vererek çıkabildiğini, son zamanlarda koğuşun ikinci katına tek başına çıkamadığını, koğuş arkadaşlarının belinden ve kollarından tutarak destek olmasıyla ikinci kata çıkabildiğine tanık olduğu, Halime'nin vefat etmeden önceki 3-4 gün boyunca da kişisel ihtiyaçlarını karşılayamadığını, Halime'nin bu süreçteki kişisel bakımının koğuş arkadaşları tarafından yapıldığını, hatta bir keresinde Halime'nin bilincini kaybettiğini bu sırada dilinin boğazına kaçtığını ve koğuş arkadaşlarının yemek kaşığı kullanmak suretiyle dilini çıkardıklarına ve nefes almasına yardımcı olduklarına tanık olduğunu, 24 Nisan 2018 tarihinde hastaneden ambulansın geldiğini, gelen sağlık personelinin Halime'nin tansiyonunu ölçtüğünü, bir şeyinin olmadığını ifade edilerek hastaneye götürülmediğini, son zamanlarda cezaevi idaresinden Halime'yi yatakların bulunduğu kat ile diğer yaşam alanlarının tuvaletini ve banyonun bulunduğu zemin kat arasında taşımak için sedye istenmesine rağmen kendilerine sedye verilmediğini, Halime'nin vefatından bir hafta önce birçok kuruma hastalığı ve bir kısım şikayetleri hakkında 6-7 adet mektup yazdıklarını, bu mektupların bir kısmını Halime'nin çok halsiz olması nedeni ile yazmadığını, Halime'nin söylediklerini koğuş arkadaşlarının yazdığını" ifade etmiştir.

Şahsın beyanında mektupların Halime Gülsu'nun ölümünden bir hafta önce yazıldığını söylemesine rağmen, mektup ve dilekçelerin alt kısmında 24.04.2018 tarihinin yazılı bulunduğu söylenmesi üzerine şahıs, "Kesinlikle bir hafta önce yazıldığına eminim. Tarihler sonra yazılmış olabilir" şeklinde beyanda bulunmuştur.

E. EVRAK ÜZERİNDE YAPILAN İNCELEMELER:

Tarsus Cumhuriyet Başsavcılığının 2018/5926 nolu soruşturmasındaki belgeler ve Halime Gülsu'nun kardeşi Sinan Gülsu'dan temin edilen Halime Gülsu'ya ait ifade tutanakları incelenmiştir. Yapılan inceleme neticesinde;

- Halime Gülsu'nun 20.02.2018 tarihinde Yenişehir İlçe Emniyet Müdürlüğü nezaretinde gözaltına alındığı, 28.02.2018 tarihinde Mersin İl Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele şube müdürlüğünde alınan ifadesinin, 2. sayfasında "**2003 yılında SLE hastalığına yakalandığını**", 3. sayfasında ise "**özel okulda çalıştığı dönemde hastalığının nüksettiğini, bu sebeple çalışmaya devam edemediğini**" beyan ettiği, bu şekilde hastalığından bahsettiği,
- Halime Gülsu'nun Mersin Cumhuriyet Başsavcılığının 2017/63066 soruşturma dosyası ile ilgili olarak 03.03.2018 tarihinde alınan savcılık ifadesinde "**....Benim Sistemik Lupus hastalığım bulunmaktadır. Bağışıklık sistemi ile ilgili bir hastalıktır. Buna ilişkin tedavi görüyorum. İlaç kullanıyorum. Bu hususların da göz önüne alınmasını istiyorum.**" şeklinde beyanının bulunduğu tespit edilmiştir.
- Halime Gülsu'nun Mersin 4. Sulh Ceza Hâkimliğinin 03.03.2018 tarih, 2018/294 sorgu nolu kararı ile tutuklandığı,
- Tarihsiz olarak görünen, bir A4 kâğıdına Üzerinde bir kısım ilaç adlarının ve "doktor muayenesi ile verilecek" yazılı bulunduğu bir A4 kağıdın heyetimizce Halime Gülsu'ya ait olduğu değerlendirilen imza ile teslim alındığı,
- 14.03.2018 tarihinde kurum aile hekimince muayene edilerek "SLE beyan tanısı" ile hastaneye sevkini yapıldığı,
- 16.03.2018 tarihinde Tarsus Devlet Hastanesi Dâhiliye Polikliniğine muayene olduğu, burada tahlil için kan örneği alındığı,
- 17.03.2018 tarihinde Tarsus Devlet Hastanesi Acil Polikliniğine sevk edilerek muayenesinin yapıldığı,
- 26.03.2018 tarihinde kan tetkik sonuçlarının çıktığı,
- 05.04.2018 tarihinde Halime Gülsu'nun yakınları tarafından cezaevine getirilmiş bulunan ve kullandığı ilaçlara ait ilaç dökümü ve rapor çıktısı ile getirilen ilaçların imza karşılığı Halime Gülsu'ya teslim edildiği,
- 11.04.2018 tarihinde kurum doktoru tarafından SLE tanısı ile reçete düzenlendiği, Halime Gülsu'nun Tarsus Devlet Hastanesi Dâhiliye Polikliniğine sevkini yapıldığı,
- 16.04.2018 tarihinde Tarsus Devlet Hastanesi Dâhiliye Polikliniğinde yapılan muayene sonucunda Halime Gülsu'nun Mersin Şehir Hastanesi Romatoloji⁴ Polikliniğine sevk edildiği,
- 20.04.2018 tarihinde 112 Acil Servisinin Cezaevi Kurumuna çağrılarak Halime Gülsu'nun muayenesinin yaptırıldığı muayene sonrasında düzenlenen evraka "hastanın gerekli polikliniğe acil sevki uygundur" notunun düşüldüğü,
- 25.04.2018 Tarihinde Halime Gülsu'nun Mersin Şehir Hastanesi Romatoloji Polikliniğine sevk edilerek muayenesinin yaptırıldığı, teknik sonuçları ile birlikte hastanın hastaneye tekrar getirilmesinin istendiği,

⁴ Sevk tarihi itibarıyla Tarsus Devlet Hastanesinde romatoloji servisi bulunmamaktadır.

- 26.04.2018 tarihinde 112 Acil Servisinin Cezaevi Kurumuna çağrılarak Halime Gülsu'nun muayenesinin yaptırıldığı, Halime Gülsu'nun Tarsus Devlet Hastanesi acil polikliniğine sevk edildiği, burada yapılan tetkik sonrasında hastanın romatoloji polikliniğince kontrolünün uygun olduğunun belirtildiği,
- 26.04.2018 tarihinde **gece saatlerinde** 112 Acil Servisinin Cezaevi Kurumuna çağrılarak yapılan muayene sonrasında Halime Gülsu'nun ve Tarsus devlet hastanesince hastanın Mersin Şehir Hastanesi Romatoloji Polikliniğince kontrolünün uygun olduğunun belirtildiği,
- 27.04.2018 tarih ve 2018/9272 sayılı kurum yazısı ile Halime Gülsu'nun Mersin Şehir Hastanesi Ramatoloji Polikliniğe sevk yazısının, sevk programına alınması için Cezaevi Jandarma Tabur komutanlığı görevlilerine 27.04.2018 tarihinde teslim edildiği,
- 27.04.2018 tarihinde Halime Gülsu'nun gece saatlerinde rahatsızlanması üzerine 112 Acil Servisinin Cezaevi Kurumuna çağrıldığı, yapılan muayenesinde SLE (Atak) tanısıyla Tarsus Devlet hastanesi Acil polikliniğinde “**karın ağrısı şikâyeti ile**” sevk edildiği,
- 27.04.2018 tarihinde gece 23.25 sıralarında Halime Gülsu'nun Tarsus Devlet Hastanesi Acil Servisinde muayenesinin yapılarak taburcu edildiği ancak hastane önünde bekletilen cezaevi aracına bindirildiği esnada fenalaşması üzerine yeniden hastaneye götürüldüğü,
- 28.04.2018 tarihinde saat 00.24 sıralarında yeniden hastaneye kaldırılan Halime Gülsu'nun 28.04.2018 tarihinde sabah 03.10'da Tarsus Devlet Hastanesinde “SLE hastalığına bağlı takibi sırasında kardiyak arrest sonucu hayatını kaybettiği” tespiti yapılmıştır.

E. DOSYADAKİ HALİME GÜLSUNUN KAMU KURUM VE KURULUŞLARI İLE İLGİLİ MERCİLERE YAZDIĞI ŞİKÂYET DİLEKÇESİ İNCELEMESİNDE:

Soruşturma dosyasında elde edilen Halime GÜLSU'nun birçok merciye (*Başbakanlık İletişim Merkezine (BİMER), Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğüne, Tarsus Cumhuriyet savcılığına, Tarsus Cezaevi Savcılığına*) altında imzası bulunan şikâyet dilekçeleri yazdığı; şikâyet dilekçeleri incelendiğinde, dilekçelerin 24.04.2018 tarihli olduğu, dilekçelerin farklı kişilerce yazıldığı kanaati uyandıran birbirinden değişik yazı stil ve karakterleri ile yazılmış olduğu, dilekçelerin altlarının Halime GÜLSU yazılarak imzalanmış olduğu, imzalar arasında benzerlik bulunduğu, şikâyet dilekçelerinde Halime Gülsu'nun gözüne alındığı tarihten ölüm tarihinden 4 gün öncesine kadar hastalığına ilişkin yaşadığı olayları ve hastalığının ciddiyetine ve seyrine vurgu yaptığı, şikâyet dilekçelerinin 24.04.2018 tarihinde yazıldığı halde, **müteveffanın ölümünden sonra 08.05.2018 tarihinde** kurum kaydına geçtiği, Tarsus Cumhuriyet Savcılığı dilekçesinin ise 11.08.2018 tarihinde havale edildiği tespit edilmiştir.

Halime Gülsu'nun Tarsus Cumhuriyet savcılığına yazdığı şikâyet dilekçesinin incelendiğinde,

- 24.04.2018 tarihli “Tarsus Cumhuriyet Başsavcılığına” başlıklı dilekçede “gözaltına alındığı 20.02.2018 tarihinde polislerin acele etmelerinden dolayı sadece 1 haftalık ilaçlarını alabildiğini, acele ettiklerinden ailesine bitmek üzere olan ilaçlarının temini için bilgi veremediğini, gözaltına alındıktan bir hafta sonra günlük ilaçlarının abisi tarafından getirildiğini, Ancak asıl ilacının abisi ile görüşemediği için bildiremediğini, ilacının 2 haftalık 2. dozunu ikametinde mevcut olmasına rağmen, gözaltında iken alamadığını, hastalığı ile ilgili savcılık makamı ve sulh ceza hâkimliği tarafından bir işlem yapılmadığını, tutuklanarak Tarsus Kadın Ceza İnfaz Kurumuna gönderildiğini, tutuklandıktan sonra günlük ilaçlarının bittiğini, haftalık ilaçlarını alamadığını,

tutuklandıktan sonra defalarca revire çıkmak için “ACİL” ibaresi düştüğü dilekçelerine cevap verilmediği, revire götürülmediği, gözaltına alındıktan bir ay sonra Tarsus Devlet Hastanesi dahiliye servisine götürüldüğü, doktora hastalığını anlattığını, tüm tetkiklerin yapılmasını istediğini ancak sadece hemogram, karaciğer enzim, TSH, ferritin değerlerine bakılıp asıl test olan anti-DSDNA, C3, C4 ve ana değerlerine bakılmadığını sonradan öğrendiğini, hastalığına dair sağlık raporunun Mersin TEM Şube Müdürlüğünde kaybolduğunu, abisi ile daha sonra kapalı görüşte görüştüğünü, abisinden ilaçlarını ve raporu getirmesini istediğini, abisinin 1 hafta sonra getirdiğini, iki ay boyunca ilaçlarını kullanmadığını,

- SLE hastalığının bağışıklık sistemi kendi vücut dokularını tanımayarak yabancı bir madde olarak görüp saldırdığını, vücudunun aşırı derecede antikor beyaz küre üreterek savunma sisteminin kendi kendini öldürdüğünü, bu durumun öncelikle kan seviyesinin hızlı bir şekilde düşüşüne sebebiyet verdiğini, eklem ağrıları, halsizlik, yorgunluk, güçsüzlük, kendi başına hayatını minimum düzeyde dahi idame ettiremeyecek düzeye getirdiğini, gözaltında olduğu dönemde günlük ilaçlarını alabildiğini ancak haftalık ve aylık ilaçlarını alamadığını, hastalığının yeniden nüksettiğini, söz konusu hastalığının sadece romatoloji doktorları tarafından takip edilerek tedavi edilmesi gerektiğini, sürekli kontrol altında tutulması gerektiğini, tedavisinin ciddiyetle takip edilmesi gereken bir prosedür gerektiğini, Tarsus Devlet Hastanesinde romatoloji bölümü olmadığı için sürekli dahiliye bölümüne sevk edildiğini, doktor ile konuştuğunu, doktorun kendisine hastalığının yeniden nüksedebileceği için kendisini Mersin Şehir Hastanesi Romatoloji bölümüne sevk ettiğini ancak 23.04.2018 tarihine kadar hastaneye götürülmediğini, ilaçları kullanmasına rağmen bir türlü toparlanamadığını, 15 yıldır SLE hastası olduğunu, hastalığın son derece ciddi ve ölümcül olduğunu, söz konusu şikayet dilekçesinde söz konusu hastalığı ile ilgili görevi ihmal eden Mersin TEM Şube Müdürlüğünden, Kapalı Kadın Ceza İnfaz Kurumundan ve Tarsus Devlet Hastanesi memurlardan şikayetçi olduğunu beyan ettiği tespit edilmiştir. *(Halime Gülsu'nun diğer mercilere yazmış olduğu dilekçelerin içeriklerinin aynı olması sebebiyle savcılığa gönderdiği dilekçesi özetlenmiştir.)*

F. TESPİTLER:

Yapmış olduğumuz görüşmeler, gözlem ve incelemeler neticesinde;

- 1- Hekim üyelerimizle yapmış olduğumuz incelemede Halime Gülsu'nun (SLE - Sistemik Lupus Eritematozus) hastalığının, ilaçla kontrol altında tutulmadığı takdirde ölümcül olan bir hastalık olduğu,
- 2- Soruşturma dosyasındaki belgeler, Halime Gülsu'nun abisinin ifadesi, nezarethane ve cezaevi koğuşunda birlikte kaldığı şahsın ifadesi, Halime Gülsu'nun belgelerle örtüşen mektupları dikkate alındığında, Halime Gülsu'nun uzun süre gözaltında kaldığı, gözaltında kaldığı süre içerisinde ailesi ile görüşemediği, gözaltında ve tutuklulukta geçirdiği süre zarfında bir kısım ilaçlarının zamanında temin edilmediği,
- 3- Kolluk ve savcılık ifadesinde hastalığından bahsettiği halde tutuklanmış olduğu,
- 4- Gözaltında ve tutuklulukta geçirdiği sürede SLE hastalığına ilişkin tedavisinin yapılmadığı, hastalığının ilerlediği, ölüm nedeninin “SLE hastalığına bağlı kardiyak arrest sonucu hayatını kaybettiği” tespitinin yapıldığı,
- 5- Halime Gülsu'nun hastaneye sevkini cezaevi doktoru tarafından defalarca yapılmasına rağmen, romatoloji servisi bulunmayan Tarsus Devlet Hastanesi tarafından Mersin Şehir Hastanesine sevkini geç yapıldığı, yatışının yapılmadığı tespit edilmiştir.

SONUÇ:

Yaşam hakkının, tüm hukuk sistemleri tarafından kabul edilen en temel insan hakkı olduğu tartışma götürmez bir gerçektir. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası da devleti insan hayatının korunması için gerekli tedbir ve önlemleri almakla yükümlü tutmuştur.

Bu çerçevede Halime Gülsu'nun gözaltında ve tutukluluk süresi içerisinde ilaçlarının temin edilmemesi, soruşturma esnasında hastalığını beyan etmiş olmasına rağmen tutuklanmış olması, tedavisinin gereği gibi veya hiç yapılmaması hususları göz önüne alındığında, Halime Gülsu'nun ölümünün, kamu otoritesinin “YAŞAM HAKKININ İHLALİ” olarak nitelendirilebilecek kusuru ile gerçekleşmiş olduğu kanaati hasıl olmuştur.

Halime Gülsu özelinde, ilgili kişilerin kusuru ve ihmalinin bulunması durumu bir yana, konunun bir sistem sorunu olduğu, hukuki, siyasi ve sosyal konjonktürün, idari ve adli mercilerin hukuka aykırı davranmasını desteklediği veya buna zorladığı açıktır.

Halime Gülsu, Türkiye Cezaevlerinde yaşanmış ve yaşanmakta olan mağduriyetlerden yalnızca birisidir. Benzer durumda olup cezaevlerinde bulunan tutuklu ve hükümlülerin yaşam ve sağlık haklarının korunması, özellikle kadın ve çocukların tahliye edilmesi, bunu sağlayacak yasal düzenlemelerin derhal yapılması gerekmektedir.

Kamuoyuna saygı ile arz olunur.

MAZLUMDER ADANA ŞUBESİ